



Средно училище "Св.св. Кирил и Методий"  
с. Крупник

e-mail: soukrupnik@mail.bg

УТВЪРЖДАВАМ,  
ДИРЕКТОР: .....

/В.Кълбов/



## ПРОГРАМА

### ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННО НАПУСКАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

2021/2022 ГОДИНА

Настоящата програма е създадена на основание чл.263, ал.1, т.8 и чл.259, ал.1 от ЗПУО и е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 13/ 03.09.2021 г.), утвърдена със Заповед № РД-08- 726 /07.09.2021 г. на Директора на училището



# Средно училище "Св.св. Кирил и Методий" с. Крупник

e-mail: soukrupnik@mail.bg

## I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Училищната програма се базира на Стратегията за образователна интеграция на учениците от етническите малцинства и стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите ученици в СУ "Св.св.Кирил и Методий"-с.Крупник приета на заседание на педагогически съвет РД 06-01 от 23.09.2014г. с Решение №2.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

Програмата следва поставените в плана акценти, а именно:

Разработване на мерки, свързани с превенцията и справянето с риска от ранно напускане от училище.

Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни в едно със засилена информационна дейност за популяризиране ползите от образование.

Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на учениците.

Комисията за ранно напускане на учениците от училище ще работи в следния състав:

Председател: 1. Кирилка Милчова Коцева

Членове: 2. Емилия Филчова Косова

3. Снежана Тодорова

## II. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

### 1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

Социално-икономическите причини са един от основните фактори за натрупване на голям брой неизвинени отсъствия и отпадане. Икономическите условия са важен фактор за ниското образователно равнище и за ранното напускане от училище, но тези условия винаги действат в комплекс с останалите:



## Средно училище "Св.св. Кирил и Методий" с. Крупник

e-mail: [soukrupnik@mail.bg](mailto:soukrupnik@mail.bg)

-ниското образование на голяма част от родителите;

-липсата на образователни и друг тип ценности и традиции;

-отношение на родителите към децата, като към източник на детски добавки и други помощи от социалните служби ;

-ангажиране на момичетата с грижи за други членове в семейството - по-малки деца или възрастни хора;

-ранните бракове и ранните раждания, като част от ромската традиция.

“Бедността на семейството” оказва цялостно негативно влияние върху мотивацията за включване в образователния процес и социална адаптация. Липса на подходящи битови условия е причина за невъзможността за самостоятелна подготовка.

**Миграция на родителите**, през последните години този проблем се изостри. Често при миграция на родителите децата остават в семействата на роднини, които нямат особен ангажимент към тяхното образование. През последните години се засили и тенденцията родителите да вземат децата си в чужбина за месеци или за години.

**Образователно-педагогическите причини** са свързани както с училищната среда, така и с организацията на учебния процес. Основните причини за напускане от училище и натрупване на голям брой отсъствия са:

**Обучителни причини** свързани с усвояването на учебното съдържание и учебният материал; с владенето на български език, като средство за комуникация и научаване в училищната ситуация; с наличието и развитието на навици за учене.

Наред с изведените предпоставки за опасността от ранно напускане от училище, влияние оказват и личностно-психологическите проблеми сред учениците.

Сред част от ученици с ромско самосъзнание се създават трайни задръжки и негативни нагласи към учебния процес и очаквания, чувство за неуспех, за отчуждение от натрупания училищен опит, чувство за неувереност и ниска самооценка. Те имат незрели нагласи и възприятия, нисък статус на постижения, липса на мотивация, неспособност да вземат решения и да се самоорганизируют. Често са неспособни да се идентифицират и включат в живота на образователната институция.

**Здравословни причини на ученици**

### III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА



# Средно училище "Св.св. Кирил и Методий" с. Крупник

e-mail: soukrupnik@mail.bg

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота и дейността на училищната общност.

## IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици да отпаднат от училище или преждевременно да напускат образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобрени учебни резултати и осигурена адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително и на ученици от уязвими групи.
4. Намален брой на неизвинените отсъствия .
5. Намален брой на учениците в риск от напускане по различни причини.
6. Увеличен брой ученици, повишаващи степента си на образование.
7. Ангажирани родители и повишена информираност за важността от образование.

## V. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини в сравнение с предходната учебна година:
  - брой отсъствия в края на срока/учебната година;
  - брой санкционирани ученици за отсъствия;
  - брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
  - брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

## V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището:
  - безплатен обяд за учениците до завършване на средно образование
2. Целеви средства за осигуряване на:
  - учебници на учениците от V – VII клас;
  - безплатен транспорт за пътуващите ученици до завършване на средно образование;



# Средно училище "Св.св. Кирил и Методий" с. Крупник

e-mail: soukrupnik@mail.bg

- стипендии – ученици след завършване на основно образование
3. От НП на МОН.
  4. Проекти.

## VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ В СУ"СВ.СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЙ"С.КРУПНИК . ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
<b>1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА</b>		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	През учебната година
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област Благоевград	Директор	м. септември
1.3.Участие в екипа по обхващане и задържане в образователната система на ученици в задължителна училищна възраст	Психолог	През учебната година
1.3. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	При необходимост през учебната година
1.4. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Педагогически специалисти  Психолог Образователен медиатор	През учебната година
1.5. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	През учебната година
1.6. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - за изява на творческия им потенциал – училищни празници, състезания, конкурси и др.;	Ръководители на групи, учители, ресурсен	През учебната година



# Средно училище "Св.св. Кирил и Методий"

с. Крупник

e-mail: soukrupnik@mail.bg

<ul style="list-style-type: none"><li>- инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание;</li><li>- свободен достъп до училищна спортна база;</li><li>- за кариерно ориентиране и консултиране;</li><li>- за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.</li><li>- включване на ученици в риск в проект "Подкрепа за успех" и проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ за преодоляване на обучителни трудности и в занимания по интереси</li></ul>	учител, логопед, психолог	
<p>1.7. Създаване на подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности (СОП) и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация;</li><li>- консултиране и допълнителна работа;</li><li>- целенасочена подготовка за НВО и ДЗИ;</li><li>- недопускане на прояви на агресия и тормоз.</li></ul>	Учители, ресурсен учител, логопед, психолог	През учебната година
<p>1.8. Повишаване обхвата на учениците, включени в ЦОУД и осигуряване на условия за ефективното й провеждане.</p>	Класни ръководители, учител в група	През учебната година
<p>1.9. Дейности на ученическия парламент и ученическите класни съвети в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- подпомагачи ученици: връстници помагат на връстници (наставници)- чрез тази практика ученици, които са постигнали добри резултати в училище се включват, като ментори на учениците със слаби резултати.</li></ul>	Психолог, кл. ръководители, отговорници по класове	През учебната година
<p>1.10. Организиране на кампания за подпомагане на деца, живеещи в условия на повишени за нормалното им развитие рискови фактори и неравностойно положение</p>	Училищно ръководство, педагогически специалисти	През учебната година
<b>2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ</b>		
<p>2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- работа с ученици с различни обучителни затруднения;</li></ul>	Ръководство училище	Съгласно плана за квалификация



# Средно училище "Св.св. Кирил и Методий"

с. Крупник

e-mail: [soukrupnik@mail.bg](mailto:soukrupnik@mail.bg)

- успешно взаимодействие между училището и семейството.		
2.2. Осигуряване на безплатен обяд и транспорт на всички пътуващи ученици до завършване на средно образование.	Ръководство училище	постоянен
2.3. Изплащане на стипендии при условията и по реда на ПМС № 328 от 21.12.2017 г. за условията за получаване на стипендии от учениците след завършено основно образование.	Ръководство училище	През учебната година
2.4. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Психолог образователен медиатор	През учебната година
2.5. Ежемесечно подаване на информация в ИСРМ за ученици с 5 и повече неизвинени отсъствия.	Класни ръководители, Определено длъжностно лице за работа в ИСРМ	До 5-то число на месеца
2.6. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“.	Ръководство училище	До 5-то число на месеца
2.7. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.	Ръководство училище	Учебна 2021/2022г.
2.8. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, Обществен съвет	През учебната година
2.9. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Ръководство училище	Ежемесечно
2.10. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Ръководство училище	Ежемесечно



Средно училище "Св.св. Кирил и Методий"  
с. Крупник

e-mail: [soukrupnik@mail.bg](mailto:soukrupnik@mail.bg)

<p>2.11. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- консултации с образователен медиатор на училището</li><li>- консултации със психолога на училището, специалисти и експерти от Д „СП“, МКБППМН-община Симитли, МВР-ДПС и др.</li><li>- <i>взаимодействие на УКС с МКБППМН и Мултидисциплинарния екип-гр.Симитли</i></li></ul>	<p>Ръководство училище, психолог, социални работници, образователен медиатор, председател на МКБППМН-община Симитли, детски инспектор</p>	<p>През учебната година</p>
<p>2.12. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- изготвяне на <i>индивидуална карта за всеки ученик в риск и предприети мерки за неговото личностно развитие;</i></li><li>- провеждане на анкети с ученици, родители и учители с цел проучване на възможностите за подобряване взаимодействието между училището и семейството/взаимоотношения, мотивация, интереси, психоклимат и предложения/</li></ul>	<p>Класни ръководители, психолог</p>	<p>През учебната година</p>
<p>2.13. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.</p>	<p>Класни ръководители, психолог, Ръководство училище</p>	<p>При необходимост</p>
<p>2.14. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция;</li><li>- създаване на график за провеждане на консултации по предмети и изработване на списък на учениците със слаби постижения по предмети;</li><li>- провеждане на нетрадиционни „родителски срещи (в класната стая на кафе; в махалата) с <i>родителите/настойници</i>, които възпрепятстват децата си от редовна посещаемост в училище;</li></ul>	<p>Класни ръководители, психолог, учители, медицинска сестра, образователен медиатор, социален работник, външни лектори, Ръководство училище</p>	<p>През учебната година</p>



# Средно училище "Св.св. Кирил и Методий" с. Крулник

e-mail: [soukrupnik@mail.bg](mailto:soukrupnik@mail.bg)

<p>-организиране на информационни кампании сред родители и ученици с помощта на образовани и реализирали се хора от общността; - отбелязване „Ден на отворените врати”, в който родители могат да присъстват в учебни часове -провеждане на обучителни дейности с учениците и техните родители по проблемите на здравното образование и повишаване на родителски капацитет</p>		
--	--	--

## V.СИСТЕМА ЗА ОЦЕНКА НА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Количествени показатели	Качествени показатели
Брой ученици със спрени месечни добавки;	Позитивно отношение към образователно – възпитателния процес;
Брой ученици, редовно посещаващи училище;	Повишаване на нивото на компетентност на учениците;
Намаляване на броя на неизвинените отсъствия;	Активно участие в училищния живот.
Намаляване на броя на учениците със спрени месечни добавки;	Засилване на чувството на принадлежност към тази общност;
Намаляване на броя на отпадащите от образователната система;	Развитие на способността на учениците да действат в името на другите;
Намаляване на броя на наказаните ученици по чл.199, ал.1 от ЗПУО;	Положителна промяна в климата на училището;
Намаляване на броя на учениците в риск.	Привличане на родителите към училищната общност.

## VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на Програмата важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и училищната общност. Всички



## Средно училище "Св.св. Кирил и Методий" с. Крупник

*e-mail: soukrupnik@mail.bg*

участници в образователния процес (семејство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

**Забележка:** Програмата за превенция на ранно напускане на учениците от училище подлежи на корекция, в зависимост от евентуалните промени, които могат да настъпят през учебната 2021/2022 година.